

Закон України «Про засади адміністративно-територіального устрою України»

Цей Закон визначає засади адміністративно-територіального устрою України, рівні адміністративно-територіальних одиниць, систему адміністративно-територіальних одиниць, інших територіальних утворень, повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань адміністративно-територіального устрою, порядок утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття адміністративно-територіального устрою України

1. Адміністративно-територіальний устрій України – це обумовлена географічними, історичними, економічними, соціальними, культурними та іншими чинниками внутрішня територіальна організація держави з розмежуванням її території на складові частини – адміністративно-територіальні одиниці, з метою забезпечення населення необхідним рівнем публічних послуг, раціональної системи управління соціально-економічними процесами, збалансованого розвитку усієї території держави.

Стаття 2. Засади адміністративно-територіального устрою України

Адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на таких засадах:

- суверенітету та територіальної цілісності України, недоторканності її території;
- єдності та цілісності державної політики на всій території України;
- забезпечення неухильного додержання прав і свобод людини і громадянина;
- створення умов для сталого і збалансованого соціально-економічного розвитку України та її регіонів;
- забезпечення керованості відповідними територіями, поєднання унітарності та децентралізації у здійсненні державної влади;
- збереження історичних, економічних, екологічних, географічних, демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій та самобутності адміністративно-територіальних одиниць;
- забезпечення додержання гарантованих державою соціальних стандартів громадян незалежно від місця проживання;
- відкритості, прозорості при вирішенні органами державної влади та органами місцевого самоврядування питань у сфері адміністративно-територіального устрою;
- субсидіарності, створення належних умов для розвитку місцевого самоврядування;
- доступності участі громадян, їх об'єднань у вирішенні питань адміністративно-територіального устрою;
- створення умов для формування фінансово-економічної бази, достатньої для реалізації органами державної влади та органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень у межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць.
- повсюдності юрисдикції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на територіях відповідних адміністративно-територіальних одиниць, за винятком окремих територій зі спеціальним статусом, де створюються спеціалізовані адміністрації відповідно до окремих законів;
- збігу меж адміністративно-територіальних одиниць з межами сусідніх адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня;
- обов'язковості розташування території адміністративно-територіальної одиниці в межах території лише однієї адміністративно-територіальної одиниці вищого рівня.

Стаття 3. Законодавство у сфері адміністративно-територіального устрою

Законодавство у сфері адміністративно-територіального устрою складається із Конституції України, цього Закону, інших законів України, а також інших нормативно-правових актів, які приймаються на основі та на виконання Конституції та цього Закону.

Стаття 4. Система адміністративно-територіального устрою України

1. Систему адміністративно-територіального устрою України складають Автономна Республіка Крим, області, райони, міста, райони в містах, селища, села, на основі яких на підставі та в порядку, визначеними цим Законом, формуються адміністративно-територіальні одиниці.

2. Адміністративно-територіальна одиниця – це частина території України в установлених відповідно до закону межах, що є просторовою основою для організації та діяльності органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування.

3. Адміністративно-територіальні одиниці поділяються на три рівні: адміністративно-територіальні одиниці регіонального, проміжного та базового рівнів.

4. Перелік адміністративно-територіальних одиниць регіонального рівня (регіонів) визначений частиною другою статті 133 Конституції України.

5. Адміністративно-територіальними одиницями проміжного рівня є райони в Автономній Республіці Крим та в областях.

6. Адміністративно-територіальними одиницями базового рівня є громади, які утворюються на основі одиниць розселення.

7. Київ і Севастополь є адміністративно-територіальними одиницями регіонального рівня зі спеціальним статусом.

8. Межа адміністративно-територіальної одиниці – це умовно замкнена лінія на поверхні землі (водній поверхні), яка відокремлює її територію від територій інших адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня. Межа адміністративно-територіальної одиниці може частково збігатися з лінією Державного кордону України.

9. Опис меж адміністративно-територіальних одиниць вноситься до відомостей Державного земельного кадастру. Межі адміністративно-територіальних одиниць фіксуються кадастровими картами, які складаються відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр».

Стаття 5. Критерії формування адміністративно-територіальної одиниці

Адміністративно-територіальна одиниця повинна задовольняти таким головним ознакам:

- 1) наявність одиниць розселення;
- 2) наявність населеного пункту, що має передумови для виконання функції адміністративного центру адміністративно-територіальної одиниці;
- 3) кадрова, інфраструктурна, фінансова спроможність органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади виконувати повноваження, визначені законом для відповідного рівня адміністративно-територіальних в повному обсязі;
- 4) відсутність в її межах інших адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня або адміністративно-територіальних одиниць нижчого рівня, що перебувають в юрисдикції інших адміністративно-територіальних одиниць її рівня;
- 5) нерозривність території адміністративно-територіальної одиниці;
- 6) відповідність, як правило, кількості отримувачів адміністративних, соціальних та інших послуг на території адміністративно-територіальної одиниці нормам навантаження на бюджетні установи, визначеним законодавством для відповідно рівня адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 6. Одиниці розселення

1. Одиницею розселення є населений пункт. – компактно заселене місце постійного проживання людей, що склалося внаслідок історичних традицій, господарської та іншої діяльності, має сталий склад населення, власну назву, відокремлену територію та зареєстровано в порядку, передбаченому цим Законом.

3. За чисельністю населення та соціально-економічними характеристиками населені пункти поділяються на міста, селища, села.

4. Місто – населений пункт з чисельністю населення не менше ніж 5 тисяч жителів, з компактною забудовою, на території якого розташовані промислові і переробні підприємства, підприємства комунального господарства, житловий фонд, мережа соціально-культурних закладів, яке має розвинуту соціальну, комунальну і транспортну інфраструктуру,

Статус міста може мати населений пункт з меншою чисельністю жителів, який мав цей статус історично і увійшов до історії у зв'язку із значними історичними, політичними та культурними подіями.

У містах з метою оптимізації управління міською громадою, належної реалізації повноважень місцевого самоврядування відповідно до принципу субсидіарності за рішенням міських рад можуть утворюватися райони у місті.

5. Селище – населений пункт з чисельністю населення більше 500 жителів, з переважно садибною забудовою, сталим складом населення, утворення та розвиток якого пов'язані з розташуванням на його території, підприємств з виробництва і переробки сільськогосподарської, лісової, рибної продукції, залізничних вузлів, гідротехнічних та інших споруд і об'єктів, який має соціальну і комунальну інфраструктуру.

6. Село – населений пункт з садибною забудовою, невеликим за кількістю населенням, сформований в умовах переважної зайнятості його жителів у сільському, лісовому чи рибному господарстві, народних промислах, первинній переробці сільськогосподарської, лісової чи рибної продукції. 7. Міста належать до міських, а селища та села – до сільських населених пунктів.

8. Межі населеного пункту визначаються на підставі містобудівної документації, розробленої відповідно до законодавства.

9. Населений пункт може бути тимчасовим.

Тимчасовий населений пункт – компактне місце тимчасового проживання людей, яке знаходиться за межами села, селища, міста і де відсутня реєстрація громадян за місцем постійного проживання.

Стаття 7. Громада

1. Громада – це адміністративно-територіальна одиниця базового рівня, до якої належить один або декілька населених пунктів.

2. Громада є територіальною основою здійснення місцевого самоврядування жителями населених пунктів, що розташовані на території громади, формування і діяльності органів місцевого самоврядування. Юрисдикція органів місцевого самоврядування громади поширюється на всю територію громади. Законом може бути обмежено юрисдикцію органів місцевого самоврядування громади на землі в її межах в залежності від її цільового призначення.

3. Населений пункт, що розташований в межах території громади, який є місцем знаходження ради громади та її виконавчих органів, є адміністративним центром громади.

4. З метою організації ефективного управління місцевими справами, організації та надання публічних послуг жителям максимально наближено до місця проживання, сільською, селищною, міською радою громади визначаються територіальні одиниці, до яких

відносять населені пункти, тимчасові населені пункти або райони у містах, що входять до цієї громади.

5. Населені пункти з чисельністю населення до 50 постійних жителів та тимчасові поселення включаються до складу територіальної одиниці, створеної на базі найближчого населеного пункту.

Стаття 7. Район

1. Район – це адміністративно-територіальна одиниця проміжного рівня, яка складається з громад. Кожна земельна ділянка у межах району належить до території однієї з громад цього району.

2. Район є територіальною основою організації та діяльності органів виконавчої влади та органу місцевого самоврядування – ради району, яка представляє спільні інтереси громад, що належать до району.

3. Населення району повинно складати не менше 150 000 жителів. На територіях з низькою щільністю населення район може мати меншу кількість жителів, якщо площа такого району перевищує середню по Україні.

4. Адміністративний центр району визначається з урахуванням історично складених традицій, географічного розташування, наявності інфраструктури, яка дозволяє розмістити необхідні установи та служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів управління органів місцевого самоврядування району.

Стаття 8. Регіон

1. Регіоном - це адміністративно-територіальна одиниця регіонального рівня, яка складається з районів.

2. Область є територіальною основою організації і діяльності органів виконавчої влади та органу місцевого самоврядування – обласної ради, яка представляє спільні інтереси громад, що належать до області.

3. Особливості регіону Автономна Республіка Крим визначається окремим законом. 4. На території адміністративно-територіальної одиниці регіонального рівні зі спеціальним статусом Києва реалізуються повноваження громади, району та регіону. Для цього створюються адміністративно-територіальні одиниці – Київ та райони в місті Києві.

5. На території адміністративно-територіальної одиниці регіонального рівні зі спеціальним статусом Севастополя реалізуються повноваження громади, району та регіону. Для цього створюються адміністративно-територіальні одиниці – Севастополь, райони в місті Севастополі та громади.

6. Внесення змін до адміністративно-територіального устрою міст зі спеціальним статусом Києва та Севастополі здійснюються в порядку, встановленому законом.

7. Адміністративний центр регіону визначається з урахуванням наявності інфраструктури, що дозволяє розмістити місцеві органи виконавчої влади, необхідні установи і служби територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування регіону, доступності адміністративного центру регіону для жителів районів, які входять до складу цього регіону.

Стаття 9. Адміністративно-територіальні одиниці із спеціальним статусом та території з особливим характером управління

1. Адміністративно-територіальними одиницями із спеціальним статусом є міста Київ та Севастополь.

2. З метою організації управління територіями, що постраждали від техногенних катастроф, військових дій та окупації окремим законом в межах частини однієї чи кількох адміністративно-територіальних одиниць на визначений період може бути виділено окремі території з особливим характером управління, що передбачає іншу структуру управління

такими одиницями, відсутність чи обмеження повноважень органів місцевого самоврядування у них.

3. Особливості вирішення питань територіального устрою в межах адміністративно-територіальних одиниць із спеціальним статусом та територій з особливим характером управління визначаються законами про такі адміністративно-територіальні одиниці та території.

Стаття 10. Межі адміністративно-територіальних одиниць

1. Межі адміністративно-територіальних одиниць встановлюються:

- 1) по лінії Державного кордону України;
- 2) на суходолі – за межами земельних ділянок та землекористувань, за характерними точками і лініями рельєфу;
- 3) на ріках та струмках – по середині головного фарватеру судноплавної ріки, посередині (на рівній віддалі від берегів) несудноплавної ріки, її головного рукава, струмка;
- 4) на озерах та інших природних водоймах – за прямою лінією, що з'єднує виходи меж адміністративно-територіальних одиниць до берегів озера або іншої водойми;
- 5) на штучних водоймах – відповідно до лінії меж, що проходили на місцевості до їх заповнення, а у разі утворення чи зміни меж адміністративно-територіальних одиниць після заповнення штучних водойм – за прямою лінією, що з'єднує виходи меж адміністративно-територіальних одиниць до берегів штучної водойми;
- 6) на залізничних і автодорожніх мостах, греблях та інших спорудах, що проходять через ділянки річок та струмків, – таким чином, щоб міст, гребля або інша споруда повністю знаходилась в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці;
- 7) на автомобільних шляхах – таким чином, щоб полотно дороги знаходилось в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці.

2. Межі, що встановлені по річці, струмку, озеру чи іншій водоймі, не підлягають перенесенню внаслідок зміни обрису їх берегів або рівня води, зміни русла річки, струмка.

3. Межі адміністративно-територіальної одиниці вважаються встановленими після набрання чинності відповідним законом.

4. Межі району встановлюються відповідно до меж між громадами, які належать до цього району, та громадами, що належать до сусідніх районів. Межі регіону встановлюються відповідно до меж районів, які належать до цього регіону, з районами, що належать до сусідніх регіонів.

РОЗДІЛ II. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ

Стаття 11. Зміни адміністративно-територіального устрою

1. Зміна адміністративно-територіального устрою України може здійснюватися у формі:

- 1) утворення нової адміністративно-територіальної одиниці;
- 2) об'єднання двох або більшої кількості адміністративно-територіальних одиниць одного рівня;
- 3) поділу адміністративно-територіальної одиниці на дві або більшу кількість адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня;
- 4) ліквідації адміністративно-територіальної одиниці;
- 5) зміни меж адміністративно-територіальних одиниць.

2. Утворення нової адміністративно-територіальної одиниці здійснюється у порядку, встановленому цим Законом, за рахунок території існуючих адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня.

3. Об'єднання двох або більшої кількості адміністративно-територіальних одиниць одного рівня здійснюється у порядку, встановленому цим Законом шляхом утворення нової

адміністративно-територіальної одиниці того ж рівня, територія якої включає усю територію адміністративно-територіальних одиниць, що об'єднуються.

4. Поділ адміністративно-територіальної одиниці здійснюється шляхом утворення двох або більшої кількості адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня виключно за рахунок території адміністративно-територіальної одиниці, що підлягає поділу.

5. Ліквідація адміністративно-територіальної одиниці здійснюється шляхом розділення її території на частини, які приєднуються до двох або більшої кількості адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня з припиненням існування адміністративно-територіальної одиниці, що ліквідується.

6. Утворення, об'єднання, поділ, ліквідація адміністративно-територіальних одиниць мають наслідком встановлення меж нових адміністративно-територіальних одиниць та нових меж суміжних адміністративно-територіальних одиниць.

7. Зміна меж адміністративно-територіальних одиниць здійснюється шляхом включення частини території однієї адміністративно-територіальної одиниці до складу іншої суміжної адміністративної одиниці того ж рівня.

8. Територія адміністративно-територіальної одиниці, сформованої за підсумками зміни адміністративно-територіального устрою, повинна бути зв'язною і не включати анклавів.

9. Адміністративно-територіальна одиниця, сформована за підсумками змін адміністративно-територіального устрою, повинна забезпечувати кадрову, інфраструктурну та фінансову спроможність відповідних органів місцевого самоврядування в повному обсязі здійснювати повноваження, визначені законом.

10. Утворення, об'єднання, поділ, ліквідація, зміна меж адміністративно-територіальних одиниць базового рівня можуть супроводжуватися відповідними змінами меж адміністративно-територіальних одиниць інших рівнів.

Стаття 12. Суб'єкти ініціювання змін адміністративно-територіального устрою

1. Кабінет Міністрів України може ініціювати зміни адміністративно-територіального устрою на будь-якому його рівні відповідно до цього Закону.

2. Зміни адміністративно-територіального устрою на рівні громад, які не тягнуть за собою зміни меж районів чи регіонів, можуть бути ініційовані відповідними радами громад, яких стосуються зміни.

3. Зміни адміністративно-територіального устрою на рівні районів, регіонів, можуть бути ініційовані відповідно Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою, міською радою Києва чи Севастополя, яких стосуються зміни.

4. При ініціюванні змін адміністративно-територіального устрою мають враховуватись:

- 1) історичне обґрунтування;
- 2) вплив на умови життя населення;
- 3) місцева ідентичність населення;
- 4) вплив на якість та доступність надання адміністративних, соціальних та інших послуг;
- 5) вплив на ефективність управління територією;
- 6) демографічна ситуація;
- 7) вплив на зміну транспортної доступності та комунікації;
- 8) вплив на підприємництво та інвестиції;
- 9) вплив на стан освіти та охорони здоров'я.

Стаття 13. Формування громади та району

1. Громада формується шляхом об'єднання в єдину адміністративно-територіальну одиницю одного або кількох населених пунктів та навколишніх територій, як правило, навколо міста або селища, у якому наявні необхідні елементи соціальної, бюджетної та інженерної інфраструктури із забезпеченням доступності з урахуванням історично складених економічних, соціальних зв'язків, і яке визначається адміністративним центром громади.

2. Як виняток, громада може бути сформована навколо села, що знаходиться найближче до географічного центру громади і визначається її адміністративним центром.

3. Віддаленість населених пунктів, що належать до громади, від її адміністративного центру повинна відповідати базовим вимогам територіальної доступності соціальних та адміністративних послуг, встановлених Кабінетом Міністрів України.

4. Мінімальна розрахункова кількість населення сільської громади, зазначеної у частині другій цієї статті, визначається Кабінетом Міністрів України відповідно до галузевих норм мінімальної завантаженості бюджетних установ, що надають адміністративні, соціальні та інші послуги. Сільська громада, розташована у важкодоступній місцевості, може мати меншу кількість жителів.

5. При формуванні району повинна бути врахована перспектива соціально-економічного розвитку території, бюджетної спроможності та наявності відповідної інфраструктури.

Стаття 14. Порядок підготовки та прийняття рішень про зміни адміністративно-територіального устрою на рівні громад, перенесення їх адміністративних центрів

1. Рішення про утворення, об'єднання, поділ, ліквідацію громад, зміну їх меж, перенесення їх адміністративних центрів приймається законом.

2. Закон, зазначений у частині першій цієї статті, визначає перелік населених пунктів, що входять до кожної із громад, яких стосуються відповідні зміни адміністративно-територіального устрою, опис меж цих громад, їх назви, адміністративні центри з зазначенням їх категорій. Додатком до закону є топографічна карта в масштабі 1:100.000 із зазначенням меж кожної із цих громад.

3. Проект закону про утворення, об'єднання, поділ, ліквідацію громад, зміну їх меж, перенесення адміністративного центру вноситься на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України.

4. Проект закону, зазначений у частині першій цієї статті, готується Кабінетом Міністрів України за власною ініціативою або за поданням відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних рад, міських рад Києва чи Севастополя, території яких стосуються відповідні зміни.

5. У разі підготовки проекту закону, зазначеного у частині першій цієї статті, за власною ініціативою Кабінет Міністрів України проводить консультації з місцевими радами відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

6. Ініціювання змін адміністративно-територіального устрою радами громад здійснюється з урахуванням положень Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

7. До проекту закону про утворення, об'єднання, поділ, ліквідацію громад, зміну їх меж, додаються такі документи:

1) пояснювальна записка Кабінету Міністрів України щодо проекту закону з обґрунтуванням доцільності прийняття пропонуваного рішення;

2) погодження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної ради, рад громад, яких стосуються зміни адміністративно-територіального устрою, з обґрунтуванням їх позиції з цього питання;

4) фінансово-економічне обґрунтування із зазначенням наявності чи відсутності потреби внесення змін до Закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

6) відомості про основні демографічні показники у відповідних адміністративно-територіальних одиницях до і після внесення запропонованих змін;

7) наявний та пропонуванний розподіл між громадами бюджетних установ та організацій, які надають адміністративні, соціальні та інші послуги відповідно до повноважень, віднесених законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування громад, а також підприємств комунальної форми власності;

8) затверджений обсяг доходів та видатків та розрахунковий обсяг їх змін у бюджетах громад, яких стосується подання, на рік, в якому вноситься законопроект.

8. Рада відповідної громади може ініціювати перед Кабінетом Міністрів України перенесення адміністративного центру громади.

9. До проекту закону про перенесення адміністративного центру громади до іншого населеного пункту додаються документи, зазначені у пунктах 2-4 частини сьомої цієї статті, а також:

1) пояснювальна записка Кабінету Міністрів України щодо проекту закону з обґрунтуванням доцільності прийняття пропонованого рішення та зазначенням категорії, чисельності населення та інших демографічних показників населених пунктів, яких стосується подання;

2) відомості про наявність у населеному пункті, до якого переноситься адміністративний центр, приміщень, будівель та споруд для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування;

3) відомості про доступність населеного пункту, до якого переноситься адміністративний центр, для жителів інших населених пунктів в межах відповідної громади.

10. Витрати, пов'язані із утворенням, об'єднанням, поділом, ліквідацією громад, змінами їх меж, а також витрати, пов'язані з перенесенням адміністративного центру громади, ініційованого Кабінетом Міністрів України, фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України. Витрати, пов'язані з перенесенням адміністративного центру громади, ініційованим радою громади, фінансуються за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Стаття 15. Порядок підготовки та прийняття рішень про зміни адміністративно-територіального устрою на рівні районів, перенесення їх адміністративних центрів

1. Рішення про утворення, об'єднання, поділ, ліквідацію районів, зміну їх меж, перенесення їх адміністративних центрів приймається законом.

2. Закон, зазначений у частині першій цієї статті, визначає перелік громад, що входять до кожного із районів, яких стосуються відповідні зміни адміністративно-територіального устрою, опис меж цих районів, їх назви, їх адміністративні центри. Додатком до закону є топографічна карта в масштабі 1:250.000 із зазначенням меж кожного з цих районів.

3. Якщо зміни адміністративно-територіального устрою, зазначені у частині першій цієї статті, супроводжуються утворенням, об'єднанням, поділом, ліквідацією громад, зміною їх меж, закон, зазначений у частині другій цієї статті, повинен також пропонувати вирішення відповідних питань у порядку, встановленому статтею 14 цього Закону.

4. Проект закону, зазначений у частині першій цієї статті, вноситься на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України.

5. Проект закону, зазначений у частині першій цієї статті, готується Кабінетом Міністрів України за власною ініціативою після консультацій з місцевими радами відповідних адміністративно-територіальних одиниць, радами відповідних регіонів.

6. Проект закону, зазначений у частині першій цієї статті, щодо змін адміністративно-територіального устрою може готуватися Кабінетом Міністрів України за ініціативою ради відповідного регіону, погодженою з радами районів та громад, яких стосуються такі зміни адміністративно-територіального устрою.

7. До проекту закону про утворення, об'єднання, поділ, ліквідацію районів, зміну їх меж, додаються такі документи:

1) пояснювальна записка Кабінету Міністрів України щодо проекту закону з обґрунтуванням доцільності прийняття пропонованого рішення;

2) погодження Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної ради, рад районів, громад, яких стосуються зміни адміністративно-територіального устрою, з обґрунтуванням їх позиції з цього питання;

3) фінансово-економічне обґрунтування із зазначенням наявності чи відсутності потреби внесення змін до Закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

5) відомості про основні демографічні показники у відповідних адміністративно-територіальних одиницях до і після внесення запропонованих змін;

б) наявний та запропонований розподіл між районами бюджетних установ та організацій, які надають адміністративні, соціальні та інші послуги відповідно до повноважень, віднесених законодавством України до компетенції органів місцевого самоврядування відповідного рівня, місцевих органів виконавчої влади;

7) затверджений обсяг доходів та видатків та розрахунковий обсяг їх змін у бюджетах районів та громад, яких стосуються зміни адміністративно-територіального устрою, на рік, в якому вноситься законопроект;

8) потреби щодо утворення, реорганізації чи ліквідації місцевих органів виконавчої, територіальних органів центральних органів виконавчої влади (за необхідності).

8. Рада відповідного району може ініціювати перед Кабінетом Міністрів України перенесення адміністративного центру району.

9. До проекту закону про перенесення адміністративного центру району до іншого населеного пункту додаються документи, зазначені у пунктах 2, 3 частини сьомої цієї статті, а також:

1) пояснювальна записка Кабінету Міністрів України щодо проекту закону з обґрунтуванням доцільності прийняття запропонованого рішення та зазначенням категорії, чисельності населення та інших демографічних показників населених пунктів, яких стосується подання;

2) відомості про наявність у населеному пункті, до якого переноситься адміністративний центр, приміщень, будівель та споруд для забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої і судової влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади;

3) відомості про доступність населеного пункту, до якого переноситься адміністративний центр, для жителів інших населених пунктів громад району.

10. Витрати, пов'язані із утворенням, об'єднанням, поділом, ліквідацією районів, змінами їх меж, а також витрати, пов'язані з перенесенням адміністративного центру району, ініційованим Кабінетом Міністрів України, фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету України. Витрати, пов'язані з перенесенням адміністративного центру району, ініційованим радою району, фінансуються за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету.

Стаття 16¹. Порядок віднесення новоутворених населених пунктів до категорії сіл та селищ

1. Рішення про віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною обласною радою.

2. Віднесення новоутвореного населеного пункту, який розташований поза межами існуючих населених пунктів, до категорії сіл здійснюється за умови, що населений пункт відповідає вимогам, зазначеним у частині шостій статті 6 цього Закону, і в населеному пункті проживає понад 50 осіб.

3. Віднесення новоутвореного населеного пункту, який розташований поза межами існуючих населених пунктів, до категорії селищ може здійснюватися за умови, що населений пункт відповідає вимогам, зазначеним у частині п'ятій статті 6 цього Закону.

4. Жителі новоутвореного населеного пункту ініціюють процес віднесення населеного пункту до категорії сіл чи селищ шляхом звернення до голови громади, на території якої розташований населений пункт, шляхом проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.

5. Голова громади за зверненням, зазначеним у частині четвертій цієї статті, або за власною ініціативою готує обґрунтування доцільності віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ та виносить на розгляд ради громади питання про доцільність клопотання щодо такого віднесення новоутвореного населеного пункту.

6. У разі підтримки радою громади ініціативи про віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ рада громади приймає рішення про розробку проекту землеустрою щодо встановлення меж такого населеного пункту відповідно до вимог Земельного кодексу України та Закону України «Про землеустрій».

7. Рішення про клопотання перед Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою щодо віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ приймає рада громади за поданням голови громади після розробки проекту землеустрою, зазначеного у частині шостій цієї статті, та підготовки інших документів, зазначених у частині восьмій цієї статті.

8. До клопотання ради громади додаються:

1) обґрунтування доцільності віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ;

2) рішення загальних зборів громадян за місцем проживання у новоутвореному населеному пункті;

3) пропозиція щодо назви населеного пункту;

4) проект землеустрою щодо встановлення меж населеного пункту;

5) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження населеного пункту та його меж;

6) відомості про кількість населення в межах населеного пункту, основні демографічні показники населення;

7) відомості про житловий фонд населеного пункту, про наявність в населеному пункті закладів освіти, охорони здоров'я, підприємств комунальної форми власності, соціального та культурного призначення, інших суб'єктів господарювання;

8) прогнозний розрахунок видатків, пов'язаних з прийняттям рішення, та джерела їх відшкодування.

9. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження клопотання, зазначеного у частині сьомій цієї статті, приймає рішення про віднесення населеного пункту до категорії сіл чи селищ або відхиляє таке клопотання. У рішенні про віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ, визначаються його категорія та встановлюються межі населеного пункту.

10. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада невідкладно після прийняття рішення про віднесення новоутвореного населеного пункту до категорії сіл чи селищ вносить подання до Верховної Ради України щодо найменування новоутвореного села, селища.

Стаття 16². Порядок віднесення сіл до категорії селищ

1. Рішення про віднесення села до категорії селищ приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною обласною радою.

2. Віднесення села до категорії селищ може здійснюватися за умови, що таке село відповідає вимогам, зазначеним у частині шостій статті 6 цього Закону.

3. Жителі села ініціюють процес його віднесення до категорії селищ шляхом звернення до голови громади, до якої належить село, шляхом проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.

4. Підготовка і прийняття рішення радою громади щодо клопотання про віднесення села до категорії селищ здійснюється у порядку, встановленому частинами п'ятою – сьомою статті 16¹ цього Закону. У разі наявності у села встановлених меж план землеустрою щодо їх встановлення не розробляється.

5. До клопотання ради громади щодо віднесення села до категорії селищ додаються:

- 1) обґрунтування доцільності віднесення села до категорії селищ;
- 2) рішення загальних зборів громадян за місцем проживання у селі;
- 3) копія рішення про встановлення меж села або проект землеустрою щодо їх встановлення;
- 4) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження села та його меж;
- 5) відомості про кількість населення в межах села, основні демографічні показники населення;
- б) відомості про житловий фонд села, про наявність у селі закладів освіти, охорони здоров'я, підприємств комунального форми власності, соціального та культурного призначення, інших суб'єктів господарювання;
- 7) прогнозний розрахунок видатків, пов'язаних з прийняттям рішення, та джерела їх відшкодування.

9. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження клопотання приймає рішення про віднесення села до категорії селищ або відхиляє таке клопотання. Якщо межі села не були попередньо встановлені, у рішенні про віднесення села до категорії селищ встановлюються його межі.

10. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада невідкладно після прийняття рішення про віднесення села до категорії селищ вносить подання до Верховної Ради України щодо найменування новоутвореного селища.

Стаття 16³. Порядок віднесення селищ до категорії міст

1. Рішення про віднесення селища до категорії міст приймає Верховна Рада України у формі постанови.

2. Проект постанови Верховної Ради України, зазначеної у частині першій цієї статті, вноситься на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів України. Зазначений проект готується Кабінетом Міністрів України на підставі клопотання відповідної ради громади та рішення про підтримку такого клопотання Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною обласною радою.

3. Віднесення селища до категорії міст може здійснюватися за умови, що таке селище відповідає вимогам, зазначеним у частині п'ятій статті 6 цього Закону.

4. Ініціювання процесу віднесення селища до категорії міст здійснюється радою громади, до якої належить селище.

5. Голова громади на виконання рішення ради громади про ініціювання віднесення селища до категорії міст готує обґрунтування доцільності віднесення селища до категорії міст та виносить на розгляд ради громади питання про доцільність клопотання перед Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою про підтримку такого клопотання.

6. Рішення про клопотання перед Кабінетом Міністрів України щодо віднесення селища до категорії міст та про звернення до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради щодо підтримки такого клопотання приймає рада громади за поданням голови громади після підготовки документів, зазначених у частині сьомій цієї статті.

7. До клопотання ради громади додаються:

- 1) обґрунтування доцільності віднесення селища до категорії міст;
- 2) копія рішення про встановлення меж селища;
- 3) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження селища та його меж;
- 4) відомості про кількість населення в межах селища, основні демографічні показники населення;
- 5) відомості про житловий фонд селища, про наявність в селищі закладів освіти, охорони здоров'я, підприємств комунального господарства, соціального та культурного призначення, інших суб'єктів господарювання;

б) прогнозний розрахунок видатків, пов'язаних з прийняттям рішення, та джерела їх відшкодування.

8. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження звернення приймає рішення про підтримку клопотання щодо віднесення селища до категорії міст або відхиляє таке клопотання.

9. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада не пізніше як через десять днів з дня прийняття рішення про підтримку клопотання щодо віднесення селища до категорії міст подає зазначене рішення, а також клопотання ради громади разом з документами, зазначеними у частині сьомій цієї статті, до Кабінету Міністрів України.

10. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада одночасно із поданням рішення про підтримку клопотання щодо віднесення селища до категорії міст вносить подання до КМУ щодо найменування чи перейменування міста.

Стаття 16. Порядок найменування та перейменування адміністративно-територіальних одиниць, населених пунктів

1. Кожна адміністративно-територіальна одиниця має власну назву.

2. При найменуванні чи перейменуванні адміністративно-територіальної одиниці не допускається:

а) присвоєння громаді назви іншої громади, що вже існує в межах відповідного регіону;

б) присвоєння районів назви району, що вже існує в Україні.

3. Назви адміністративно-територіальних одиниць регіонального рівня (регіонів) визначені частиною другою статті 133 Конституції України.

Найменування та перейменування адміністративно-територіальних одиниць регіонального рівня здійснюється шляхом внесення змін до Конституції України.

4. Назва громади чи району має відповідати, як правило, назві населеного пункту, який є їх адміністративним центром.

У випадку, якщо найменування, перейменування адміністративно-територіальної одиниці по назві населеного пункту – адміністративного центру адміністративно-територіальної одиниці призводить до порушення положень частини другої цієї статті, такій адміністративно-територіальній одиниці надається інша назва з урахуванням історичних, культурних, географічних, етнічних та інших місцевих умов і особливостей.

5. Рішення про найменування та перейменування адміністративно-територіальної одиниці приймається Верховною Радою України у формі закону.

6. Проект закону щодо найменування та перейменування адміністративно-територіальної одиниці подається суб'єктом законодавчої ініціативи з наступними додатками:

1) висновок Кабінету Міністрів щодо проекту закону з обґрунтуванням доцільності прийняття відповідного рішення;

2) подання відповідної ради;

3) довідку про результати консультативного опитування населення адміністративно-територіальної одиниці з вказаного питання;

4) довідка про історичні відомості про населений пункт – адміністративний центр адміністративно-територіальної одиниці, у тому числі про всі відомі його назви;

5) довідка про обсяг видатків, пов'язаних з найменуванням, перейменуванням адміністративно-територіальної одиниці та джерела їх відшкодування.

7. Рішення про найменування новоутвореного села, селища, перейменування населеного пункту приймається Верховною Радою України у формі постанови. Проект відповідної постанови вноситься на розгляд Верховної Ради України Кабінетом Міністрів

України суб'єктом законодавчої ініціативи з власної ініціативи або на клопотання відповідної ради громади, підтриманого рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради.

8. Якщо перейменування населеного пункту, який є адміністративним центром адміністративно-територіальної одиниці, має наслідком перейменування цієї адміністративно-територіальної одиниці, рішення з цих питань приймається відповідно до частин першої - шостої цієї статті.

9. Рішення про найменування, перейменування населеного пункту приймається з урахуванням результатів загальних зборів громадян за місцем проживання у відповідному населеному пункті, консультативного місцевого референдуму у відповідній громаді.

10. При найменуванні, перейменуванні населеного пункту не допускається присвоєння назви іншого населеного пункту, що вже існує в межах відповідної громади.

11. Клопотання щодо найменування, перейменування населеного пункту, що належить до громади, приймається рішенням ради громади. До клопотання додаються:

1) обґрунтування запропонованої назви населеного пункту з посиланням на географічні, історичні, національно-культурні чи інші вагомні чинники, що є передумовою найменування (перейменування);

2) експертний висновок спеціально уповноваженого органу з географічних назв щодо найменування або перейменування населеного пункту відповідно до частини п'ятої статті 8 Закону України «Про географічні назви»;

3) соціально-економічна характеристика населеного пункту;

4) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження населеного пункту та його меж;

12. Рада громади звертається до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради щодо підтримки клопотання про найменування (перейменування) населеного пункту після підготовки документів, зазначених у частині одинадцятій цієї статті.

13. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження звернення, зазначеного у частині дванадцятій цієї статті, приймає рішення про підтримку клопотання щодо найменування (перейменування) населеного пункту або відхиляє таке клопотання.

14. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада не пізніше як через десять днів з дня прийняття рішення про підтримку клопотання щодо найменування (перейменування) населеного пункту подає зазначене рішення, а також клопотання ради громади разом з документами, зазначеними у частині одинадцятій цієї статті, до Кабінету Міністрів України або іншого суб'єкта законодавчої ініціативи..

РОЗДІЛ III. ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ ТА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ УКРАЇНИ

Стаття 17. Державна реєстрація адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів

1. Відомості про адміністративно-територіальні одиниці та населені пункти включаються до Державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів (далі – Державний реєстр).

2. Порядок ведення Державного реєстру затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Державний реєстр формується і ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань територіальної організації влади.

4. Державний реєстр ведеться у формі електронного банку даних.

5. До Державного реєстру включаються відомості про:

1) назву адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту;

2) перелік адміністративно-територіальних одиниць нижчого рівня, населених пунктів, що належать до відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

3) межі та площу території адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту;

4) чисельність населення адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту станом на 1 січня поточного року.

6. Підставою для внесення відомостей до Державного реєстру є відповідне рішення органу, до повноважень якого відповідно до цього Закону належить вирішення питань адміністративно-територіального устрою, органу, до повноважень якого відповідно до Законів України «Про основи містобудування», «Про географічні назви» належать питання віднесення населених пунктів до відповідної категорії, зміни меж населених пунктів, найменування (перейменування) адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів.

7. Органи, зазначені у частині шостій цієї статті, протягом семи днів з дня прийняття відповідного рішення надають оригінал цього рішення уповноваженому органу, зазначеному у частині третій цієї статті.

8. Відомості, що містяться в Державному реєстрі, є відкритими. Отримання відомостей з Державного реєстру забезпечується на безоплатній основі.

10. Строк надання відомостей з Державного реєстру за запитом не повинен перевищувати п'яти робочих днів з дня надходження запиту.

11. Передання відомостей Державного реєстру третім особам на комерційній основі забороняється.

Стаття 18. Підстави та порядок зняття з обліку в Державному реєстрі адміністративно-територіальних одиниць, населених пунктів

1. Зняття з обліку в Державному реєстрі адміністративно-територіальної одиниці здійснюється на підставі закону про ліквідацію цієї адміністративно-територіальної одиниці у порядку, визначеному цим Законом.

2. Зняттю з обліку в Державному реєстрі підлягають населені пункти, з яких виїхали або переселилися всі жителі.

3. Зняття з обліку в Державному реєстрі населеного пункту здійснюється на підставі рішення Кабінету Міністрів України за поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідної обласної ради у випадку, коли з моменту виїзду з відповідного тимчасового населеного пункту, села, селища, міста останнього жителя, пройшло не менше одного року.

Стаття 19. Офіційний довідник «Україна. Адміністративно-територіальний устрій»

Кабінет Міністрів України на підставі відомостей Державного реєстру кожні три роки видає в електронній та друкованій формах офіційний довідник «Україна. Адміністративно-територіальний устрій».

РОЗДІЛ IV. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 2016 року.

2. Визнати таким, що втратив чинність Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 12 березня 1981 року № 1654-X «Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1981 р., № 12, ст. 179; із змінами, внесеними згідно із Законом № 4865-VI (ВВР, 2013, № 17, ст.150);

2. Внести до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» такі зміни:

1) статтю 16 доповнити новою частиною десятою такого змісту:

«10. У разі зміни адміністративно-територіального устрою органи місцевого самоврядування відповідних адміністративно-територіальних одиниць припиняються.

Повноваження місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, обраних до зміни адміністративно-територіального устрою, завершуються в день набуття повноважень місцевих рад, обраних в нових адміністративно-територіальних одиницях.

Після завершення повноважень місцевих рад, обраних до зміни адміністративно-територіального устрою, їхні виконавчі комітети продовжують здійснювати свої повноваження до затвердження новообраною радою персонального складу її виконавчого комітету. Протягом зазначеного строку сільський, селищний, міський голова, обраний територіальною громадою нової адміністративно-територіальній одиниці, очолює такий виконавчий комітет та входить до його персонального складу.

Після завершення повноважень сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради до зміни адміністративно-територіального устрою, відповідні функції одноособово виконує сільський, селищний, міський голова, обраний територіальною громадою нової адміністративно-територіальній одиниці, з дня набуття ним повноважень до затвердження відповідною радою персонального складу її виконавчого комітету.

Територіальна громада нової адміністративно-територіальній одиниці є правонаступником всього майна, прав та обов'язків територіальних громад, які існували до зміни адміністративно-територіального устрою, з дня набуття повноважень сільською, селищною, міською радою, обраною в новій адміністративно-територіальній одиниці.

З дня набуття повноважень новоутвореною радою у порядку, визначеному цим Законом, здійснюється припинення відповідних юридичних осіб - місцевих рад, обраних до зміни адміністративно-територіального устрою.

Юридична особа - місцева рада нової адміністративно-територіальній одиниці є правонаступником прав та обов'язків всіх юридичних осіб - місцевих рад нових адміністративно-територіальних одиниць з дня набуття повноважень місцевою радою нової адміністративно-територіальній одиниці.

Найменування представницького органу місцевого самоврядування адміністративно-територіальній одиниці як юридичної особи складається з частини, яка є похідною від власного найменування населеного пункту, визначеного її адміністративним центром, у формі прикметника та відповідного загального найменування представницького органу місцевого самоврядування (сільська, селищна, міська, районна у міст, районна, обласна рада).

З дня затвердження сільською, селищною, міською радою нової адміністративно-територіальній одиниці персонального складу її виконавчого комітету у порядку, визначеному цим Законом, здійснюється припинення відповідних юридичних осіб - виконавчих комітетів відповідних рад, що функціонували до зміни адміністративно-територіального устрою.

Юридична особа - виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради нової адміністративно-територіальній одиниці, є правонаступником прав та обов'язків юридичних осіб - виконавчих комітетів відповідних рад, що функціонували до зміни адміністративно-територіального устрою, з дня затвердження сільською, селищною, міською радою нової адміністративно-територіальній одиниці персонального складу її виконавчого комітету.

Найменування виконавчого органу місцевого самоврядування нової адміністративно-територіальній одиниці як юридичної особи складається з відповідного загального найменування виконавчого органу місцевого самоврядування (виконавчий комітет,

управління, відділ тощо) та повного найменування відповідного представницького органу місцевого самоврядування у родовому відмінку.

Припинення юридичних осіб – місцевих рад та виконавчих комітетів у зв'язку із зміною адміністративно-територіального устрою здійснюється без повідомлення про нього органу, що здійснює державну реєстрацію, а також без збирання вимог кредиторів, отримання їхньої згоди.

Під час проведення припинення юридичних осіб – місцевих рад та виконавчих комітетів повноваження з управління справами таких юридичних осіб здійснює відповідний голова.

За поданням новообраного голови відповідна рада може утворити комісії для забезпечення виконання таким головою повноважень з управління справами юридичних осіб, що припиняються.

Після припинення повноважень рад, обраних до зміни адміністративно-територіального устрою, виконавчих комітетів, сільського голови, який одноособово виконував функції виконавчого органу сільської ради, видані ними нормативно-правові акти, невиконані акти індивідуальної дії зберігають чинність на відповідних територіях та для відповідних осіб.

Місцева рада, обрана в новій адміністративно-територіальній одиниці, виконавчий комітет можуть вносити зміни, визнавати такими, що втратили чинність, або скасовувати акти відповідних органів місцевого самоврядування та посадових осіб, що функціонували до зміни адміністративно-територіального устрою.

Бюджети, сформовані до зміни адміністративно-територіального устрою, виконуються окремо до закінчення бюджетного періоду з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

Місцева рада новоутвореної адміністративно-територіальної одиниці може вносити зміни до рішень про місцеві бюджети, прийняті відповідними радами до зміни адміністративно-територіального устрою.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів функції головних розпорядників, розпорядників бюджетних коштів продовжують здійснювати відповідні бюджетні установи в особі відповідного голови в новоутвореній адміністративно-територіальній одиниці, інших керівників бюджетних установ.

До завершення періоду окремого виконання бюджетів функції місцевих фінансових органів здійснюють:

- 1) відповідні місцеві фінансові органи, створені до зміни адміністративно-територіального устрою;
- 2) відповідний голова, якщо місцеві фінансові органи не були створені згідно із законом.

Залишки коштів на кінець бюджетного періоду бюджетів, сформованих до зміни адміністративно-територіального устрою, перераховуються до бюджету новоутвореної адміністративно-територіальної одиниці на підставі платіжних доручень за підписом, відповідного голови, обраного в новоутвореній адміністративно-територіальній одиниці.

Державна реєстрація припинення юридичних осіб - місцевих рад, виконавчих комітетів здійснюється на підставі заяви, поданої відповідним головою, обраним в новоутвореній адміністративно-територіальній одиниці, або уповноваженою ним особою суб'єкту державної реєстрації.

Державна реєстрація припинення юридичних осіб - виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад, які забезпечують окреме виконання бюджетів здійснюється не

раніше затвердження бюджету радою, обраною в новоутвореній адміністративно-територіальній одиниці.

Юридична особа – місцева рада, виконавчий комітет є такою, що припинилася, з дня внесення запису про її припинення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Державна реєстрація змін до відомостей про юридичну особу – місцеву раду, виконавчий комітет, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, здійснюється на підставі заяви, поданої відповідним головою, обраним в новоутвореній адміністративно-територіальній одиниці, або уповноваженою ним особою»;

2) частину першу статті 78 доповнити новим четвертим пунктом такого змісту:

«4) зміни адміністративно-територіального устрою»;

3) частину першу статті 79 доповнити новим сьомим пунктом такого змісту:

«у) зміни адміністративно-територіального устрою».

3. Внести такі зміни до Закону України «Про основи містобудування»:

1) доповнити Закон новою статтею 3 у такій редакції:

«Стаття 3. Територія та межі населеного пункту

1. Територія населеного пункту складається з території забудови (включно з присадибними ділянками), зони відпочинку (територія парків, скверів, озер, річок тощо), промислової зони (територія, забудована виробничими об'єктами) та зони очисних споруд (територія очисних споруд, сміттєзвалищ тощо).

До складу населеного пункту можуть входити окремі складові – хутори, ділянки, квартали, мікрорайони, які складають основу планування, забудови та іншого використання території населеного пункту

3. Межею населеного пункту є зовнішня межа земельних ділянок, що складають територію населеного пункту, яка відокремлює територію населеного пункту від земель іншого призначення. Межа населеного пункту визначається на підставі містобудівної документації, розробленої відповідно до закону та вносяться до відомостей Державного земельного кадастру».

».

б) Закон доповнити новим Розділом 2¹ у такій редакції:

«Розділ 2¹. ПОРЯДОК ЗМІНИ МЕЖ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Стаття 15⁴. Порядок зміни меж села, селища

1. Рішення про зміну меж села, селища приймається Верховною Радою Автономної Республіки Крим, відповідною обласною радою, якщо ці зміни не спричиняють зміни меж відповідної громади.

2. Ініціювання процесу зміни меж села, селища здійснюється радою громади, до якої належить відповідне село, селище на підставі перспективного плану розвитку села, селища відповідно до розроблених містобудівних документів (генерального плану населеного пункту, схеми планування території адміністративно-територіальної одиниці).

3. При ініціюванні процесу зміни меж села, селища рада громади приймає рішення про розробку проекту землеустрою щодо зміни меж такого села, селища як населеного пункту відповідно до вимог Земельного кодексу України та Закону України «Про землеустрій».

4. Рішення про клопотання перед Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласною радою щодо зміни меж села, селища приймає рада громади за поданням голови громади після розробки проекту землеустрою, зазначеного у частині третій цієї статті, та підготовки інших документів, зазначених у частині п'ятій цієї статті.

5. До клопотання ради громади додаються:

1) обґрунтування доцільності зміни меж села, селища;

2) результати громадських слухань у селі, селищі, межі якого змінюються, щодо пропонуваного змін, а також у сусідніх селах, селищах, якщо такі зміни зачіпають інтереси жителів цих населених пунктів;

3) проект землеустрою щодо зміни меж села, селища;

4) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження села, селища, його існуючих та пропонуваного меж;

5) відомості про кількість населення в межах села, селища, основні демографічні показники населення;

6) прогнозний розрахунок видатків, пов'язаних з прийняттям рішення, та джерела їх відшкодування.

6. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження клопотання, зазначеного у частині четвертій цієї статті, приймає рішення про зміну меж села, селища або відхиляє таке клопотання. У рішенні про зміну меж села, селища встановлюються нові межі населеного пункту.

7. Якщо зміна меж села, селища вимагає змін меж громади, рішення про зміну меж села, селища розглядається після зміни меж громади, здійсненої у порядку, встановленому Законом України про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України.

Стаття 15⁵. Порядок зміни меж міста

1. Рішення про зміну меж міста приймає Кабінет Міністрів України, якщо ця зміна не спричиняє зміни меж відповідної громади.

2. Ініціювання процесу зміни меж міста здійснюється радою громади, до якої належить відповідне місто, на підставі перспективного плану розвитку міста відповідно до розроблених містобудівних документів (генерального плану міста, схеми планування території адміністративно-територіальної одиниці), у порядку, встановленому частинами третьою – п'ятою статті 15⁴ цього Закону.

3. При ініціюванні процесу зміни меж міста рада громади приймає рішення про розробку проекту землеустрою щодо зміни меж міста відповідно до вимог Земельного кодексу України та Закону України «Про землеустрій».

4. Рішення про клопотання перед Кабінетом Міністрів України щодо зміни меж міста та про звернення до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради щодо підтримки такого клопотання приймає рада громади за поданням голови громади після розробки проекту землеустрою, зазначеного у частині третій цієї статті, та підготовки інших документів, зазначених у частині п'ятій цієї статті.

5. До клопотання ради громади додаються:

1) обґрунтування доцільності зміни меж міста;

2) результати громадських слухань у місті, межі якого змінюються, щодо пропонуваного змін, а також у сусідніх населеного пунктах, якщо такі зміни зачіпають інтереси жителів цих населених пунктів;

3) проект землеустрою щодо зміни меж міста;

4) топографічна карта місцевості із зазначенням місця знаходження міста, його існуючих та пропонуваного меж;

5) відомості про кількість населення в межах міста, основні демографічні показники населення;

6) прогнозний розрахунок видатків, пов'язаних з прийняттям рішення, та джерела їх відшкодування.

6. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада протягом не більше шести місяців від дня надходження звернення приймає рішення про підтримку клопотання щодо зміни меж міста або відхиляє таке клопотання.

7. Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласна рада не пізніше як через десять днів з дня прийняття рішення про підтримку клопотання щодо зміни меж міста подає

зазначене рішення, а також клопотання ради громади разом з документами, зазначеними у частині п'ятій цієї статті, до Кабінету Міністрів України.

8. Якщо зміна меж міста вимагає змін меж громади, рішення про зміну меж міста розглядається після зміни меж громади, здійсненої у порядку, встановленому Законом України про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України.

9. Клопотання міської ради Києва чи Севастополя щодо зміни меж відповідно міста Києва, міста Севастополя, якщо ця зміна не спричиняє зміни меж відповідних регіонів, готується у порядку, встановленому цією статтею і подається безпосередньо до Кабінету Міністрів України».

4. Внести такі зміни до Закону України «Про географічні назви»:

1) в абзаці третьому статті 1 слова «міста, селища, села тощо» замінити словами «громади тощо; населеного пункту – міста, селища, села тощо»;

2) частину сьому статті 5 викласти у такій редакції:

«Назва адміністративно-територіальної одиниці, як правило, є похідною від назви населеного пункту, який є її адміністративним центром, із зазначенням її рівня, категорії чи статусу. Як виняток, назва адміністративно-територіальної одиниці може бути похідною від географічного чи історичного найменування території, де розташована адміністративно-територіальна одиниця»;

5. Внести такі зміни до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади»:

1) частину другу статті 13 викласти в такій редакції:

«2. Територіальні органи міністерства можуть утворюватися в регіонах та районах поширювати свої повноваження на декілька адміністративно-територіальних одиниць.

В громадах, районах у містах можуть утворюватися територіальні підрозділи територіальних органів міністерства»;

2) частину другу статті 21 викласти в такій редакції:

«2. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватися в регіонах та районах поширювати свої повноваження на декілька адміністративно-територіальних одиниць.

В громадах, районах у містах можуть утворюватися територіальні підрозділи територіальних органів центрального органу виконавчої влади».

5. Кабінету Міністрів України

1) протягом 60 днів з дня офіційного опублікування цього Закону розробити Програму реформування адміністративно-територіального устрою України відповідно до вимог цього Закону.

2) затвердити положення про Державний реєстр адміністративно-територіальних одиниць та населених пунктів України, а також порядок його ведення, вирішити інші питання щодо забезпечення його функціонування;

3) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

4) відповідно до своєї компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

5) забезпечити перегляд і скасування центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

6. До завершення реформування адміністративно-територіального устрою України відповідно до вимог цього Закону та Програми реформування адміністративно-територіального устрою України місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження у межах території існуючих адміністративно-територіальних одиниць.
